

Kaikille yhteiset diat

Teemanvetäjän materiaali - yleistä

Yleisohjeet

Ekotiimissä tehdään yhdessä, ja jokainen kantaa kortensa kekoon myös eri teema-alueiden vetämisessä. Kukin tiimiläinen saa valita mieleisensä teema-alueen vedettäväkseen, joko yksin tai yhdessä toisen tiimiläisen kanssa.

Teemanvetäjä vastaa valitsemansa teeman esittelystä ja vetää teematapaamisen. Teeman vetäminen antaa mahdollisuuden perehtyä syvemmin johonkin ekotiimin teemoista. Kannattaa valita sellainen teema, joka kiinnostaa erityisesti ja josta haluaa tietää enemmän.

Diasarjat toimivat ajatusten virittäjinä teemoihin liittyvissä ympäristöasioissa. Teemanvetäjä voi etsiä itse lisää tietoa valitsemistaan aiheista. Teema-alustuksena aiheeseen voi olla diaesitys, lyhyt video, esite tai aiheeseen liittyvä toiminnallinen tehtävä esim. ekokodin piirtäminen.

Ympäristöongelmia

Ilmastonmuutos, ilmaston lämpeneminen

Ilmakehä toimii kuten kasvihuone. Siinä olevat kaasut päästävät läpi auringonsäteet, mutta estävät osaa lämmöstä karkaamasta takaisin avaruuteen. Tämä kasvihuoneilmiö toimii elämän mahdollistajana maapallolla. Ihmisen toiminnan seurauksena lämmön karkaamista estävien kaasujen määrä lisääntyy jatkuvasti. Esim. CO₂ -päästöjen kasvun takia kasvihuoneilmiö voimistuu ja ilmasto lämpenee.

Otsonikato

Otsonikato tarkoittaa ilmakehän yläosan otsonikerroksen ohenemista.

Kemikalisoituminen

Käytämme paljon erilaisia ympäristölle haitallisia ja luonnossa hajoamattomia kemikaaleja, jotka kertyvät mm. vesistöihin, maaperään ja eliöihin.

Luonnonvarojen käyttö

Kulutamme luonnonvaroja niin paljon, että ylitämme luonnon uusiutumiskyvyn. Luonnonvarat = luonnon tarjoamat raaka-aineet, mm. kaivannaiset, öljy, maakaasu ja muut energianlähteet, puu, viljat ja muut ravintokasvit, virkistysalueet jne.

Jättemäärän kasvu

Kasvava jättemäärä johtaa kaatopaikkojen ja niiden aiheuttamien ympäristökuormituksen lisääntymiseen. Luonnonvarojen käytön kannalta ei ole mielekästä tuottaa jätettä ja raaka-aineet jäävät hyödyntämättä kaatopaikkapenkassa. Osa jätteistä ja vaarallisista aineista päätyy myös luontoon.

Puhtaan veden puute

Maapallon vesivarat eivät uusiudu. Makean veden osuus maailman vesivaroista on 2,5 %. Tästä ihmisen käytettävissä on 1 %. Juomavettämme uhkaavat mm. saastuminen, suo- laantuminen, happamoituminen ja rehevöityminen.

Rehevöityminen

Lisääntynyt ravinteiden, erityisesti typen ja fosforin, kuormitus saa aikaan rehevöitymisen.

Luonnon monimuotoisuuden väheneminen

Monimuotoisuuden väheneminen kuuluu tämän päivän keskeisiin ympäristöongelmiin. Monimuotoisuus on kaiken elämän edellytys.

Joitakin käsitteitä

Kestävä kehitys

Omien tarpeiden tyydyttämistä siten, että ottaa huomioon myös tulevat sukupolvet sekä luonnon varojen riittävyyden ja luonnon kantokyvyn.

Ekologinen selkäreppu

Se luonnonvarojen/raaka-aineiden määrä, joka tarvitaan jonkin tuotteen koko elinkaaren, eli valmistuksen, kuljetuksen, käytön ja loppusijoituksen aikana.

Ekologinen jalanjälki

Kertoo, kuinka suuri maa- tai vesialue tarvitaan ihmisen tai kansan kuluttaman ruoan, materiaalien ja energian tuottamiseen sekä syntyneiden jätteiden käsittelyyn.

Hiilijalanjälki

Kertoo jonkin tuotteen, toiminnan tai palvelun aiheuttaman ilmastokuorman, eli kuinka paljon kasvihuonekaasuja tuotteen tai toiminnan elinkaaren aikana syntyy. Kasvihuonekaasut muutetaan hiilidioksidipäästöiksi.

Vesijalanjälki

Ilmoittaa kuinka paljon henkilö tai kansa on kuluttanut maailman vesivaroja kaikkien käyttämiensä hyödykkeiden tuottamiseen. Tähän lasketaan talousveden lisäksi kaikki vesi, joka on tarvittu esimerkiksi viljelyyn, teollisuuden prosesseihin ja tuotteiden valmistukseen.

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuus eli biodiversiteetti tarkoittaa elämän koko kirjoa: lajien sisäistä perinnöllistä vaihtelua, lajien runsautta sekä niiden elinympäristöjen monimuotoisuutta.